

Î N C H E I E R E

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Botnari Mariana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției Teritoriale Centru a Companiei de Asigurări în Medicină împotriva Mariane Botnari cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Botnari Mariana și menținută hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 12 mai 2016,

c o n s t a t ă

La 03 februarie 2016, Agenția Teritorială Centru a CNAM a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariane Botnari cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că potrivit informației plasată pe site-ul oficial al Ministerului Justiției al RM, Botnari Mariana, domiciliată în r. Sîngerei, Biruința, str. Prieteniei 7, ap. 67, activează în baza licenței 1981 din 12 decembrie 2010 în calitate de avocat la Cabinetul Avocatului „Botnari Mariana” cu sediul str. Studenților 2/2 ap. 37, mun Chișinău.

Indică că prin Legea nr. 1593 -XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, Mariana Botnari se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă bănească fixă care se asigură în mod individual.

Susține că, în urma controlului efectuat de Agenția Teritorială Centru a CNAM, s-a depistat că Botnari Mariana are următoarele datorii față de fondul asigurării obligatorii de asistență medicală: pentru anul 2013 suma de 3318 lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie în sumă fixă în valoare absolută, pentru anul

2014-suma de 4056 lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie în sumă fixă în valoare absolută, pentru anul 2015- suma de 4056 lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie în sumă fixă în valoare absolută, iar în total suma de 11 430 lei.

Mai susține reclamanta că pentru fiecare zi de întârziere a plății asiguratul urmează să plătească o penalitate în mărime de 0,1 % din suma datoriei, astfel începând cu data de 29 aprilie 2015 până la data depunerii cererii de chemare în judecată s-a acumulat o penalitate în sumă de 721, 97 lei.

Indică că la 02 octombrie 2015 în adresa debitorului Botnari Mariana a fost expediat preavizul cu nr. 02-01/13-1311 privind solicitarea achitării datoriei pentru anii 2013-2015, însă datoriile nu au fost achitate.

Cere Agenția Teritorială Centru a CNAM încasarea din contul avocatei Mariane Botnari în folosul CNAM, primei de asigurare obligatorii de asistență medicală pe anii 2013-2015 în sumă de 11 430 lei, penalității de întârziere în mărime de 721, 97 lei cu recalcularea ulterioară a penalității la data plății efective a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Prin hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 11 mai 2016, a fost admisă acțiunea și s-a încasat din contul Mariane Botnari în beneficiul Agenției Teritoriale Centru a CNAM datoria în sumă de 11 434 lei și penalitatea în sumă de 721, 97 lei, s-a încasat din contul Mariane Botnari în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 360 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Sîngerei din 12 mai 2016 s-a corectat eroarea materială evidentă din cuprinsul dispozitivului Hotărârii Judecătoriei Sîngerei pronunțat la 12 mai 2016 în dosarul nr. 2-222/16, Agenției Teritoriale Centru a CNAM împotriva Mariane Botnari cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie, modificându-se data pronunțării dispozitivului hotărârii din „11 mai 2016” în „12 mai 2016”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Botnari Mariana și menținută hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 12 mai 2016.

La 13 ianuarie 2017, Botnari Mariana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Sîngerei din 12 mai 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului Botnari Mariana a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de apel.

Indică recurenta că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea, oferind dreptul retroactiv de încasare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, fără a ține cont de faptul că printre drepturile expres prevăzute de lege nu este indicat acest drept, ceea ce face ca acțiunea să fie neîntemeiată.

De asemenea a indicat că legea nu prevede un mecanism de recuperare a prejudiciului cauzat prin neonorarea obligației de asigurare medicală decât cel prevăzut prin prisma dreptului de atragere la răspundere contravențională.

Susține că hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, întrucât acțiunea a fost înaintată către Mariana Botnari ca persoană fizică, fiind indicată adresa sa personală, însă trebuia împotriva persoanei juridice-Cabinetului

Avocatului „Botnari Mariana” în instanța din raza teritorială în care entitatea juridică își are sediul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016 a fost expediată în adresa recurente la 10 noiembrie 2016, și recepționată de ultima la 15 noiembrie 2016 (f.d. 87).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Botnari Mariana la 13 ianuarie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 07 februarie 2017, în adresa intimatei CNAM a fost expediată copia recursului declarat de către Botnari Mariana cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 21 martie 2016 CNAM a depus referință solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, făcând trimitere la principiul obligativității participării la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală și principiul contributivității, potrivit cărora persoanele fizice și juridice au obligația de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, iar drepturile de asigurări medicale se exercită corelativ cu îndeplinirea obligațiilor.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Botnari Mariana este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul în care acestea au dus sau ar fi putut

duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Botnari Mariana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Botnari Mariana că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea, oferind dreptul retroactiv de încasare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, fără a ține cont de faptul că printre drepturile expres prevăzute de lege nu este indicat acest drept, ceea ce face ca acțiunea să fie neîntemeiată, or, reieșind din faptul că potrivit art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, asiguratul, inclusiv notarii publici, executorii judecătorești, mediatorii și avocații sunt obligați să achite primele de asigurare în mărimea, modul și în termenele stabilite de legislație, aceasta urmează a fi îndeplinită fără nici o derogare.

Referitor la argumentul recurentei precum că legea nu prevede un mecanism de recuperare a prejudiciului cauzat prin neonorarea a obligației de asigurare medicală decât cel prevăzut prin prisma dreptului de atragere la răspundere contravențională se rețin următoarele.

Potrivit pct. 3 din Regulamentul privind controlul achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1015 din 05 septembrie 2006, pentru stabilirea persoanelor fizice din raza de activitate a Agenției ce nu au achitat prima de asigurare în termenul stabilit de legislație, Agenția verifică baza de date și actele contabile ale Agenției precum și informația furnizată la solicitarea CNAM de către Ministerul Justiției pentru notarii publici, executorii judecătorești și avocați indiferent de forma juridică de organizare a activității, care au obținut licență în modul stabilit de lege, conform modelului solicitat de CNAM.

Potrivit pct. 5 din același Regulament, după stabilirea persoanei fizice ce are obligațiunea de a achita prima de asigurare, Agenția expediază prin poștă în adresa celui din urmă o înștiințare în formă de scrisoare recomandată, conform modelului stabilit în anexă, care prevede data când persoana fizică urmează să se prezinte la Agenție pentru a perfectă documentele în vederea respectării legislației din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală.

Astfel, sancțiunea contravențională se aplică persoanei care nu achită primele de asigurare doar în cazul în care prin neachitarea primei de asigurare aceasta a comis o contravenție administrativă, iar în cazul în care nerespectarea obligațiilor de către plătitorul de prime de asigurare obligatorie de asistență medicală nu se materializează într-o componentă de contravenție, acțiunea privind încălcarea unui

drept recunoscut de lege se înaintează în instanțele de judecată în ordinea procedurii contencioase.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenței precum că hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, acțiunea fiind înaintată către Mariana Botnari ca persoană fizică, fiind indicată adresa sa personală, însă trebuia împotriva persoanei juridice - Cabinetului Avocatului „Botnari Mariana” în instanța din raza teritorială în care entitatea juridică își are sediul, deoarece potrivit art. 30 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, cabinetul avocatului activează și se prezintă în raporturile juridice ca persoană fizică.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Radu Petru ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Botnari Mariana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic